DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXVII. | ZATURDAG den 13den JULY 1839. | N. 28.

REGLEMENT van inwendige orde voor den vleeschhal en de slagtplaatsen op het Eiland Curacao.

ARTIKEL 1.

De stallen van den hal zullen worden verhuurd by de week, welke in deze zal gerekend worden integaan des Maandags. De huurprys derzelve zal in voorraad behooren te worden betaald in handen van den Marktmeester en wel elken Maandag des morgens.

Art. 2.

De huurprys der stallen wordt, naar gelang van het getal dat verhuurd moge worden, by de intrede van elke week, bepaald als volgt:

voor 15 en 16	stallen	elk	*f* 1 00.
„ 13 „ 14	„	„	„ 1 15.
„ 11 „ 12	„	„	„ 1 35.
„ 9 „ 10	„	„	„ 1 60.
„ 7 „ 8	„	„	„ 2 00.

Art. 3.

Daar de stallen doorloopende nummers voeren en aanvankelyk door het lot zyn aangewezen, zoo zal, wanneer er vervolgens eenige stal wordt opgegeven of wel dat de huurder van denzelve, om redenen, den hal wordt ontzegd, den gene die den daaropvolgenden hooger genommerden stal in huur heeft, de keuze gelaten worden om den opengevallen stal intenemen, en zoo vervolgens.

Art. 4.

De stallen, die des Maandags morgen niet verhuurd zullen zyn, kunnen desniettemin op en voor de volgende dagen der week betrokken worden, tegen betaling van de volle huur voor de loopende week.

Art. 5.

In elken stal zal zich slechts een persoon te gelyk mogen ophouden en wanneer het noodig zy dat een tweede persoon, ter verrigting van eenig werk, in de stal kome, zal deze niet langer in denzelve mogen vertoeven, dan vereischt moge zyn.

Art. 6.

De slagtplaatsen en kralen, ter bewaring van het vee, zullen elken slagter worden aangewezen door den Marktmeester, en aan geenen slagter zal het vrystaan andere plaatsen of kralen dan de hem aangewezene in te nemen en te gebruiken.

Art. 7.

Geen vleeschverkooper, noch iemand van zynentwege, zal zich in de gaandery van den hal vermogen optehouden.

Art. 8.

Elk vleeschverkooper of deszelfs bediende, is gehouden steeds in schoone witte kleeding in zynen stal te verschynen.

Art. 9.

Niemand zal vermogen eenig vee te slagten, dan voor zoo ver hy in zuiver gewaad gekleed en zyn persoon zelve behoorlyk gereinigd zy.

Art. 10.

Geen vleesch zal op de toonbanken vermogen bloot te liggen, maar zal hetzelve steeds behooren te zyn overdekt met schoone witte doeken.

Art. 11.

Geen der stallen van den hal zal later dan tot 3 ure in den namiddag vermogen open te staan, en elken dag voor de klokke vier uren, zullen de toonbanken zuiver afgeschuurd, de gereedschappen en alle byzaken behoorlyk van den vloer weggenomen en geborgen en de stallen zelve in alle deelen gestoft en gereinigd moeten zyn.

Art. 12.

Ieder huurder van eenen stal is verpligt te zorgen, dat des morgens vóór zes ure, de ruimte voor en achter zynen stal, zoo wel onder de gaandery als op den afstand van zes nederlandsche ellen, voor, achter en ter zyden van het gebouw, behoorlyk schoon geveegd en het opveegsel weggeruimd zy.

Art. 13.

Elk huurder van eenen stal wordt geoordeeld denzelve in goeden staat te hebben overgenomen en is mitsdien verpligt den gehuurden stal, by ontruiming, in gelyken staat weder aan den Marktmeester overteleveren.

Art. 14.

Wanneer er by de ontruiming of het verlaten van eenen stal daaraan eenig defect mogt bevonden worden, zal zulks ten koste van den huurder of den gene die den stal komt opgegeven of wel denzelve wordt ontzegd, worden hersteld, onder directie van den Marktmeester, die zal hebben te zorgen, dat er in geenen deele van den oorspronkelyken vorm worde afgeweken.

Art. 15.

Die gene der vleeschverkoopers of slagters, welke in eenig opzigt hoe ook genaamd, de by de opgemelde artikelen vermelde voorschriften niet geredelyk opvolgt of zich daartegen verzet, zal, zoo dikwerf daartoe termen aanwezig bevonden worden te zyn, door of van wege het hoofd der Policie, worden bekeurd in de boete van *een* gulden, ten behoeve der armen in eene daartoe bestemde bus te storten.

Art. 16.

Hy of zy, die onwillig mogt of mogten zyn of nalatig blyven de by het voorgaande 15 artikel bedoelde boete te voldoen, zal of zullen voor den tyd van twee achtereenvolgende weken worden ontzegd om eenige plaats van den hal intenemen of eenig vee te mogen slagten, terwyl, by herhaalde onwilligheid of nalatigheid in volgende gevallen, de ontzegging van den hal en der slagtplaatsen telkens voor eens zoo lang, als de laatstvoorgaande maal, zal bepaald worden.

Art. 17.

Het hoofd der Policie alhier is niet alleen gemagtigd maar ook gehouden om, zoo dikwyls als daartoe termen mogten voorhanden zyn, het zy wegens nalatigheid in het betalen der huurpenningen van de stallen of in het storten van verschuldigde boeten, ten behoeve als by art. 15 is vermeld, den huurder van eenen stal denzelve, en de slagter de slagtplaats, dadelyk, buiten form van proces, te doen ontruimen, des noods onder aanwending van de sterke hand.

En op dat niemand der belanghebbenden eenige onwetendheid ten aanzien der vorenstaande voorschriften voorwende, zal het onderwerpelyke reglement op eene zigtbare plaats aan den vleeschhal worden aangeplakt.

Gearresteerd door den Gezaghebber van Curaçao en onderhoorige Eilanden by dispositie van den 6 July 1839 No 281.

De Gezaghebber voormeld,

R. F. VAN RADERS.

WAARSCHUWING.

BY gelegenheid der oprigting eener nieuwe slagtplaats, buiten de poort op Pietermaai, acht de Prokureur des Konings zich gehouden de bewoonders der verschillende stadsdistrikten te herinneren aan de bepalingen van het Reglement voor de Slagtery dd. 30 November 1810, en hun mede te deelen, dat met 1 July aanstaande, den dag, waarop voor het eerst gebruik zal gemaakt worden van de bedoelde slagtplaats, te beginnen maatregelen zullen genomen worden ter beteugeling van hen, welke zullen bevonden worden na den hierin uitgeduidden tyd strydig met deszelfs inhoud gehandeld, runderen, schapen, geiten, varkens en schildpadden op eene andere dan de aangewezene slagtplaats, hetzy voor eigene consumptie hetzy ter verkooping geslagt of het vleesch van het hierin bedoelde vee elders dan op de publieke vleeschmarkt te veil aangeboden te hebben.

Artikel 1. Zoodra de nieuwe slagtplaats in gereedheid zal zyn gebragt, zal het aan niemand hoe genaamd geoorloofd zyn, eenige koebeesten, schapen, cabrieten of varkens, dan alleen aldaar, te mogen slagten.

Art. 2. Het zal aan niemand geoorloofd zyn eenig vleesch dan alleen op de publieke Markt te verkoopen.

Art. 5. Diegene die tegens dit Reglement zullen komen te handelen zonder uitzondering van persoon of personen, zullen als verstoorders der goede rust op dit eiland worden aangemerkt; en bovendien (behalven de confiscatie hunner aangehaalde eigendom) verbeuren. Voor de eerste maal Ps. 12.—voor de tweede maal Ps. 24.—en voor de derde maal Ps. 48.—En dan nog van hunnen voorrecht tot de voornoemde slagtplaats en Markt zyn beroofd.

Curaçao den 27 Juny 1839.

De Prokureur des Konings,

Mr. H. W. DE QUARTEL.

DE School commissie alhier verwittigt alle de genen, welke aan haar eenig verzoekschrift willen adresseren, om kinderen op eene der lands scholen te plaatsen, dat in hetzelve naauwkeurig moeten worden uitgedrukt de namen, de ouderdom en de juiste woonplaats dier kinderen, daar anderszins het verzoekschrift in geene consideratie zal worden genomen.

Het Voorzittend lid der School commissie,

M. J. NIEWINDT.

Curaçao den 26 Juny 1839.

BEKENDMAKING.

DE ondergeteekende ondervindende zeer zware verliezen met zyne publieke verkoopingen, adverteert mits deze aan een ieder, wien zulks mogte aangaan, dat hy voortaan niet minder dan negen percent voor waarborg en commissie zal berekenen.

Curaçao den 28 Juny 1839.

Jb. Abm. JESURUN.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 12 July 1839.

NAMENS den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 20 dezer als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 16 Oncen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op pœne als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De 1e. Commis, belast met de functien van Koloniale Secretaris,
H. KIKKERT.

CURAÇAO.

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.

JULY 1839.

L. K. Donderdag den 4 te 0 u. 38 m. 's nachts.
N. M. Woensdag den 10 te 6 u. 25 m. 's avonds.
E. K. Donderdag den 18 te 10 u. 26 m. 's morgens.
V. M. Vrydag den 26 te 6 u. 50 m. 's morgens.

In het begin dezer week hebben wy St. Thomas Couranten ontvangen, loopende tot den 3 dezer en Europische berigten tot tot den 15 Mei behelzen. Deze Couranten bevatten een berigt uit Vera Cruz, gedagteekend 16 Mei, waaruit blykt, dat in een gevecht, op den 7 dier maand, de federalisten in Mexico onder Generaal Mejia door de gouvernements troepen onder Generaal Santana geheel zyn verslagen geworden, en dat de eerstgemelde Generaal onverwyld, na te zyn krygsgevangen gemaakt, is dood geschoten geworden.

De kolonel Bee, gezant van Texas naar het gouvernement van Mexico, was te Vera Cruz aangekomen. De Generaal Victoria weigerde hem aanvankelyk toetestaan aan wal te komen, doch veroorloofde hem naderhand te Vera Cruz te verblyven, tot dat hy van het opper bestuur te Mexico nader berigt wegens zyne missie zal vernomen hebben. Latere berigten vermelden, dat hy grovelyk door dat bestuur is bejegend geworden en niet toegelaten naar de hoofdstad te gaan.

Zoo lang Mexico met de Franschen te doen had, kon Texas ongemoeid blyven en konden de federalisten eenige kleine voordeelen op de gouvernements troepen behalen; doch de eerste krygsverrigtingen der Mexicanen, na de geheele verstrooijing der federalisten, zullen ongetwyfeld tegen Texas zyn.

De berigten uit Montevideo waren tot den 15 April en behelsden, dat de blokkade van Buenos Ayres door het fransche eskader als nog strikt gehouden werd, zonder vooruitzigt van spoedig te worden opgeheven.

Berigten uit de *Barbados Globe* van den 10 Juny vermelden de aankomst aldaar van de yzeren stoomboot de *Union*, met 35 dagen reize van Cork, bestemd naar Santa Martha. Zy heeft Barbados aangedaan wegens gebrek aan brandstoffe. Dit vaartuig is volgens beschryving tamelyk groot, heeft eene machine van 130 paarden kracht, bergt 150 tonnen kolen en gaat slechts drie voeten diep, deszelfs tonnen maat is 170 ton. Ten opzigte der uitwerking, welke deze soort van vaartuigen op de compas heeft, leest men het volgende:

"By eene vergelyking van hare twee compassen, welke zich in het kompas huisje bevonden, en die eener brik, welke digt by haar lag, werd er eene aanmerkelyke afwyking waargenomen."

Turksch Eiland, *den 4 Mei.* "Wy hebben omtrent twee honderd en vyftig duizend schepels zout te koop, en de nominele prys is vyftien centen per schepel. Men verlangt gaarne te verkoopen, daar de hoeveelheid dagelyks toeneemt en er in dit saisoen weinig of geen verkoop er van geweest is."

Curaçao en Bonaire verkeeren thans in hetzelfde geval als de Turksche eilanden: er is dit jaar veel zout gewonnen en weinig verkocht. Wy dachten, dat het uitblyven van zouthalers in dit voorjaar toeteschryven was, aan de omstandigheid dat zy van de turksche eilanden hun zout gehaald hebben. Niet alleen voor de Vereenigde Staten maar ook voor Cuba was er dit jaar weinig of geen uitvoer.

Met de aankomst van een vaartuig van Puerto Cabello zyn alhier brieven uit Amsterdam tot den 26 Mei ontvangen geworden; en brieven uit La Guayra van den 8 dezer vermelden, dat de eerste pakket van Juny aldaar was aangekomen, en dat de politieke berigten, met dezelve aangebragt, van weinig aanbelang zyn.

Gelyk het den lezer bekend is, is het kustland van Noord Amerika, aan de Yszee grenzende, in het jaar 1837 ontdekt geworden van den mond der kopermyn rivier af tot aan de Stille Zuid Zee, terwyl men het voornemen had om het kustland ten oosten dier rivier gelegen in den zomer van 1838 optesporen. Zulks is dan ook door een gezelschap Engelschen beproefd geworden. Hetzelve overwinterde in een der forten of factorien aan het Beeren meer, zakte in den zomer de kopermyn rivier af en trachte met boten langs het kustland te varen; doch de winter was in dat jaar buitengewoon langdurig; ter plaatse waar in vorige jaren de zee in dit getyde open was, was dezelve nog met ys bezet. Met vele moeite voer men langs een klein eindje kustland, doch het ondoordringbaar ys deed den verderen togt ter zee staken. Het gezelschap ondernam eenen togt ter land, doch de pas ontdooide grond maakte dezelve zeer moeijelyk. Eindelyk kwam men aan eene diepe land inwaards loopende golf en de golvende zee was van ys ontbloot en was met vele eilandjes bezet. De grenzen van deze golf waren niet te overzien. De ontstentenis van ys deed vermoeden, dat deze golf met de Atlantische zee gemeenschap heeft. Men noemde het nieuw ontdekte land naar de Koningin van Engeland, Victoria land, en nam bezit van hetzelve in haren naam. Hier staakte men den verderen togt en keerde terug. De gansche uitgestrektheid nieuw ontdekt kustland is 120 mylen. De ontdekking is derhalve niet uitgebreid geweest, doch was nog al belangryk. In 1839 zal hetzelfde gezelschap zich van het Beeren meer regtstreeks naar deze golf begeven, die in een streng jaargetyde reeds bevaarbaar zynde, zulks te meer in een gewoon jaar moet zyn.

Een paar jaren geleden lazen wy in de *AlgemeineZeitung*, dat eene sterrengeleerde te Palermo, Cacciotoro, die door middel van een refractor uit de werkplaats van Frauenhofer, aan een reinen hemel reeds belangryke ontdekkingen heeft gedaan, eene nieuwe planeet ontdekt had. Men durfde echter nog niet beslissen of het werkelyk eene planeet was, daar het voorwerp ook eene komeet zonder staart kon zyn; doch thans lezen wy in *El Correo de Caracas*, dat deze ster werkelyk eene planeet is en derzelver omloop om de zon in drie jaren volbrengt.

NIEUW GRANADA.

El Correo de Caracas van den 30 April jl., bevat eene aanmerkenswaardige nota van Monseigneur Baluffi aan den Minister voor de buitenlandsche zaken der Republiek van Nieuw Granada, overgenomen uit de *Bandera Nacional.*

Apostolische Nunciatuur, No. 60.

Excellentie! De ondergeteekende buitengewone gezant van den Heiligen Stoel heeft de eer aan Uwe Excellentie intesluiten eenen staat der toelage van den pauselyken gezant aan het Hof van Spanje, welke staat tot rigtsnoer kan strekken voor de toelage van denzelfden gezant by deze Republiek.

Indien er over dezen staat iets aantemerken valt, zal het slechts zyn, dat de Nuntius in America eene grootere toelage moet ontvangen; want de onkosten voor zyne lange reize en welvoegelyk onderhoud alhier zyn vry aanzienlyker en de gevaren en vermoeijenissen om hier te komen vry grooter, dan die voor de reize naar Madrid.

De ondergeteekende verzoekt Uwe Excellentie te willen gelieven dit alles aan de wysheid van het gouvernement te willen onderwerpen en overtuigd zynde van een gunstigen uitslag te zullen erlangen, heeft hy de eer, enz.

CAYETANO Bisschop van Bañorea.

Toelaag des gezants van den Heiligen Stoel aan het Hof van Spanje.

De Pausselyke gezant aan het Hof van Madrid had:—

1. Een gemeubileerd paleis, begiftigd door den Koning van Spanje aan den Heiligen Stoel ten gebruike van de Nuntiatuur.

2. Eene jaarlyksche toelage van veertien duizend pezos, gedeelte waarvan uit de publieke schatkist betaald werd en het andere gedeelte uit de fondsen der *Bulle van den kruistogt.*

3. Hy had niet te zorgen voor het salaris, noch het onderhoud van den secretaris, welke door het spaansche gouvernement werden betaald.

4. Hy genoot de emolumenten voortspruitende uit de rescriptien en bullen, welke door hem werden afgegeven in naam van den Heiligen Stoel, overeenkomstig de magt, die hy bezat.

5. Hy ontving al hetgeen overschoot van de overvloedige emolumenten der Regtbank *de la Rota*, na aftrek der salarissen van de ondergeschikte ambtenaren.

6. Hier wordt niets gemeld van de *ryke giften*, welke hy ontvangen heeft by zyn vertrek uit Madrid; want dit is by al de gouvernementen te algemeen bekend.

In een' brief, aan het dagblad *l' Europe* gerigt, beweert de markies *de Giac*, dat by het doen van uitgravingen in of in de nabyheid van het paleis der Tuileriën, eene looden kist, bevattende een onberekenbaren schat, door werklieden gevonden is, en door

den tegenwoordigen bewoner van dat paleis in beslag genomen is. Deze kist zoude bevat hebben de diamanten van de ongelukkige *Marie Antoinette*, of wel 22 millioenen in goud, door of op last door *Lodewyk* XVIII vóór den 20sten Maart 1815 begraven. Het parket heeft den schryver van dien brief in regten betrokken.

De heeren Rollé et Schwilgné te Straasburg hebben eene brandspuit of brandpomp uitgevonden, waarvan men zich de beste gevolgen voorspelt; zy bestaat in eene breede koperen buis, de gedaante hebbende van eene draag- of rugmand, zoo als in de steenkolenmynen wordt gebruikt.—Door middel van eenen slinger, welke door eene hand in beweging kan worden gebragt, pompt men eenen waterstraal, aan welken door de andere hand de vereischte rigting wordt gegeven, die binnen eene minuut op eenen afstand van dertig tot veertig voeten dertig litres (Ned. kannen) water voert. Een der grootste voordeelen, welke dit werktuig aanbiedt, is, dat men het overal in het binnenste der brandende of door brand bedreigde gebouwen kan plaatsen.

In een der fransche wetenschappelyke maandschriften, *le Mémorial encyclopédique*, vindt men vermeld, dat een Amerikaansch geneesheer de ontdekking had gedaan, dat eenige droppelen mineraal zuur, onverschillig welk, op de wonde gestort die door de beet van een razend dier veroorzaakt werd, de watervrees belet zich by den gewonden te ontwikkelen. Door het zuur werd namelyk de vergiftige stof zonder eenig nadeel opgelost.

Voor eenigen tyd heeft de heer *Hampton*, te Cheltenham, de yzingwekkende proef genomen, om zich door middel van eene parachute uit eene hoogte van verscheiden duizend voeten te laten nederdalen. In weerwil, dat hem door zyne vrienden, ja zelfs door de dagbladen, dit waagstuk was ontraden, liet hy zich evenwel van zyn voornemen niet afbrengen, maar voerde op gezegden dag de onderneming uit met eene naar het voorschrift van *Garnerin* vervaardigde parachute. Nadat de luchtbol volgens zyne meening de hoogte van 9000 voet had bereikt, sneed hy het trouw door, waarmede hy en de parachute aan den ballon waren gehecht; deze laatste schoot terstond met bliksemsnelheid hooger in het luchtruim op, vloog met donderend gedruisch in brand en viel daarna snel ter aarde. De luchtreiziger zelf kwam langzaam dalende op den grond neder, hetwelk nagenoeg een vierde uurs duurde, gedurende welken tyd de heer *Hampton* de aangenaamste gewaarwording ondervond. By zyn aanraken van den grond bezeerde de luchtreiziger zich ligtelyk aan het hoofd, maar het was een verschrikkelyk oogenblik, zegt hy, toen hy zich door het stuksnyden van het touw van den luchtbol afscheidde en zich door zyne hoewel goed berekende daad aan het uiterste levensgevaar zag blootgesteld.

De Chinesche Muur. De Heer Brouguiere, het opperhoofd der Katholieke zendelingen in *Korea*, welke het Chinesche Ryk, in Chinesche kleeding en door ChineescheChristenen ondersteund, voor het grootste gedeelte doorreisde, geeft de volgende beschryving van den beruchten Chineschen muur. Dezelve heeft niets merkwaardigs dan zyne lengte, welke vyf honderd mylen bedraagt, was vroeger met thans afgevallen tichelsteenen bedekt,en vormt de grens van drie of vier provincien, die'elk op zich zelve in Europa een aanzienlyk koningryk zoude uitmaken. In de vlakten en dalen is hy meer regelmatig gebouwd, dertig á veertig voeten hoog en van borstweringen voorzien; op de bergen, geloof ik, dat hy gemiddeld niet hooger is dan tien voeten; ook vertoont hy zich aldaar slechts als eene opgeworpen aardhoogte, met vele vooruitspringende hoeken, en wordt door niemand bewaakt; maar, al werd ook aan de vele poorten, tot gemak der reizigers aangebragt, het toeverzigt door de aldaar geplaatste wachten niet, gelyk thans, nagenoeg verwaarloosd, dan nog zou het zeer gemakkelyk vallen ten gevolge der verwoestingen, welke de tyd aan dezen muur heeft veroorzaakt, binnen denzelven, zoo door beklimming als anderzins, te geraken.

De *Moniteur Parisien* beweert, dat er op dit oogenblik in de galery *Adélaide*, te Parys, een kanarievogel wordt gevonden, welken men heeft leeren praten. Men hoort hem met veel juistheid zeggen: *Mon doux petit! cher Dickey! Marie! Marie!* (Myn beste kleine! lieve Dickey! Maria! Maria!) Deze bewonderenswaardige vogel bootst volkomen het geluid van een klokje na en herhaalt verschillende volzinnen en spreuken, oneindig beter dan een raaf, spreeuw, ekster en papegaai. Deze daadzaak moet eene geheele ontwenteling in de vogelkunde te weeg brengen, daar men het er tot dusverre altyd voor gehouden heeft, dat de inwendige zamenstelling van den keel van een' kanarivogel slechts fluitende toonen toeliet.

De *Moniteur Parisien* spreekt van het overlyden eener vrouw, Pirou genaamd, die in het departement Haute-Garonne den ouderdom van 158 jaren moet hebben bereikt. Zy bezat nog alle hare geestkracht maar daarentegen naauwelyks een lood vleesch; wegende zy na haren dood niet meer dan 42 pond. In haar 66ste jaar verkocht zy hare kleine bezitting voor eene lyfrente van 162 fr., welke de kooper haar dus 92 jaren lang heeft moeten betalen.

Eindelyk, dus zegt een zeker Duitsch schryver onzer dagen, geloof ik de oorzaak te hebben ontdekt, waarom men zich thans zoo yverig met het daarstellen van gedenkteekenen bezig houdt. Ten eerste, bewondert men thans meer dan ooit de kracht om groote daden te verrigten, daar men zich geheel onvermogend gevoelt om grootsch te handelen;—ten anderen, is onze tyd zoo ryk aan verstrooijing, en nopen ons de omstandigheden aan zoo vele verschillende zaken te denken, dat men billyk vreest zyne groote mannen te zullen vergeten; hetgeen maar al te vaak gebeurd is, wanneer men niet by voortduring door zinnelyke teekenen aan dezelve wordt herinnerd. Hoe dit echter zy, wy kunnen ons verheugen, dat wanneer door deze monumentenzucht kunstwerken tot stand gebragt worden, wy onze nakomelingen zoo al geene herinneringen aan groote daden, toch de bewyzen van onzen eerbied voor dezelve zullen achterlaten.

Nog iets over de Schildluis.

Daar dat insekt het eerst hier bespeurd werd zeer korten tyd na den zwaren regen van April 1838, was men van gevoelen, dat hetzelve een der insekten was, die ten alle tyden op de gewassen alhier aanwezig waren, doch dat zich onder gunstige omstandigheden, het zy door te overtollige vochten van den boom of wel door deszelfs ziekelyken toestand, buitengewoon had uitgebreid. Men hoopte, dat eene verandering in de weersgesteldheid den voortgang van hetzelve zou stuiten, doch zulks heeft geen plaats gehad. De kermes heeft zich uitgebreid onder alle meteorologische omstandigheden, onder regen en droogte, wind en kalmte. Indien eenige dezer weergesteldheden invloed op hen gehad hadden, dan moest men op de bladeren plekjes vinden, waarop zy hadden zitten zuigen en daarna afgevallen waren, doch deze zyn niet te bespeuren.

De regen of de daauw doodt gewonelyk de insekten, daar de ademhalings werktuigen, welke de insekten aan de zyden van het ligchaam hebben, door het vocht gesloten worden. Men ziet zulks aan de bladluizen. Na eene aanhoudende droogte worden de bladeren van sommige gewassen door dezelven overdekt, doch deze vindt men dood na een zwaren regen of nachtelyke daauw. De Schildluis daarentegen is voor den regen beschut, daar zy alleen huisvest op het ondervlak des blads en daarenboven nog eene eigene bedekking heeft.

Ook is het niet de ziekelyke toestand van den boom, die de oorzaak is van de uitbreiding der kermes. De boomen waren in krachtvollen groei, alvorens zy door dit insekt werden aangetast. Hoewel men meent bespeurd te hebben, dat de boomen, welke naby het zoutwater stonden, het eerst aangetast werden, zoo hadden ook spoedig daarna, die boomen hetzelfde lot, welke meer van de zee verwyderd en op hoogeren grond stonden.

Wy zouden haast geneigd zyn te geloven, dat dit insekt vóór het jaar 1838 niet op dit eiland aanwezig was, maar dat het door den wind of door een ander ons onbekend vervoermiddel van elders is overgebragt geworden. Wy zyn verhaald geworden door schippers, die op de boven eilanden varen, dat te Martinique alle kokosboomen door een insekt zyn vernield geworden. Misschien vinden wy naderhand wel in eenig geleerd tydschrift eene beschryving van dit insekt.

Indien het insekt hier aanwezig is geweest vóór den tiendaagschen regen van April 1838, en dat het overtollige vocht der boomen in een ongewoon saisoen derzelver uitbreiding heeft bevorderd, dan moest derzelver uitbreiding over het gansche eiland gelyktydig geweest zyn, doch zulks heeft geene plaats gehad; de kokosboomgaarden, die door groote afstanden van elkander gescheiden zyn, zyn achtereenvolgend aangestoken geworden. Even zoo als de wind het stuifmeel van den eenen boom tot een anderen over een afstand van mylen kan overbrengen, zoo kan dezelve ook dienen tot vervoermiddel van de zeer kleine schildluizen, van welke de mannetjes daarenboven nog gevleugeld zyn. Wanneer men een aangestoken blad op eene bruine tafel uitschudt, dan ziet men een aantal ligt groene stipjes zich bewegen, die niet veel grooter zyn dan een korreltje stuifmeel.—Hoe ligt kunnen zulke kleine voorwerpen even als het stuifmeel aan insekten of vogelen blyven kleven en zoo van den eenen boom tot den anderen worden overgebragt. Echter schynen hier uitzonderingen op den algemeenen regel te hebben plaats gehad. De loop dezer insekten was niet altyd regelmatig van de eene naar de andere naast aanliggende plantagie; soms zag men kokosboomgaarden, gelegen tusschen de met de kermes aangestokene plantagien, langen tyd geheel vry van dat insekt, zoo als nog het geval is op eenige plantagien in de West divisie.

In de Oost divisie was de loop dezer insekten van het zuiden naar het noorden en wederom van het noorden naar het zuiden, terwyl tusschen beide er eene boomgaard van bevryd bleef. Even zoo was het met de kokosboomgaarden in de Midden divisie. De zuidelyke plantagien in de West divisie, van Oud St. Marie af tot de plantagien

Groot en Klein St. Martha toe, werden aangestoken, terwyl de plantagien Engelenberg en St, Jan aanvankelyk er van bevryd bleven. Vervolgens breidde die aansteking zich uit op de noordelyke plantagien en wel met groote sprongen: want terwyl de schoone kokosboomgaarden van de plantagien Ascencion en Savonet, welke op groote afstanden van elkander liggen, aangestoken zyn, blyft de plantagie Barber als nog er van verschoond. Voor het overige hebben de Schildluizen den gang van andere insekten gevolgd: eerst werden de kokos boomgaarden in de Oost divisie er mede verpest, vervolgens in de Midden divisie en dan eindelyk de boomgaarden in de West divisie.

Het is geen vreemd verschynsel, dat er nieuwe insektenplagen ontstaan op plaatsen, waar dezelve te voren nooit bespeurd zyn geworden: bvb. eene graanvlieg in Noord Amerika dagteekent haar aanwezen eerst met de komst der Hessische troepen, die door den keurvorst zielverkooper aan de Engelschen waren verkocht geworden, om welke reden dezelve den naam van Hessische vlieg heeft bekomen. Dewyl men vóór 1838 alhier niet heeft nagegaan of de kokosboomen ook eigenaardige insekten hadden, zoo blyft het vraagstuk, of de kermes al of niet eene nieuwe plaag is, onbeslist.

Wy hebben onder oogen gehad eene opgave in 1817 aan het bestuur alhier gedaan, volgens dezelve was het getal kokosboomen te Curaçao omstreeks tien duizend. Ons komt het voor, dat in dit getal alleen volwassene boomen zyn geweest; de jong geplantte boompjes er onder begrepen zynde, moet dit getal grooter zyn geweest.

Het wegsterven der boomen, wanneer deszelfs bladeren zyn uitgezogen, laat zich ligtelyk verklaren. Daar de plant niet even als het dier kan voortloopen om zich grazend nieuw voedsel te verschaffen, zoo wordt zulks vergoed door het gedurig voortgroeijen der wortelvezels, die hierdoor telkens in eene nieuwe aardlaag komen, en door de gestadige hernieuwing der oppervlakte van hun uiteinde hun voedsel zoo veel te beter kunnen inzuigen. In den droogen tyd sterven dezelven voor een gedeelte uit, doch in den regen tyd worden dezelven in groote menigte gevormd. Deze wortels worden gevoed door de vochten, welke in de bladeren zyn bewerkt en alzoo als voedende sappen weder in den wortel zyn nedergedaald; ook werpen deze wortels de bewerkte sappen voor een gedeelte uit, om den harden of klipachtigen grond te verweeken en zich door den zelven een weg te banen. Het wegnemen van het loof doet derhalve den wasdom der worteldeelen verminderen, en daardoor het hoofdwerktuig van de voeding des booms.

Bydrage tot de geschiedenis der Curaçaosche eilanden.

Door mondelinge overlevering weten oude lieden nog deze byzonderheden aangaande den indiaanschen stam, welke deze eilanden bewoonde.

Deze Indianen hadden de gewoonte om by iedere hut eenen wattepana boom en fakkeldistels te planten, welke misschien dezen boom omheinden. Hieruit zoude men moeten besluiten, dat deze boom hun als fetiche heeft gediend, zoo als nog vele heidensche volken zekere boomsoort als zoodanig beschouwen. Langen tyd na het verdwynen der Indianen, welke of van het land zyn vervoerd geworden of in de colonisten zyn weggesmolten, kon men nog aan de eenvormige beplanting van de fakkeldistels en de wattepana, de plaatsen bepalen, waar hunne gehuchten gestaan hebben. Behalve de schalen en schelpen van kreeften, krabben en conchilien vond men er nog ter dezer plaatsen ophoopingen van de half vermolmde bast van het wortel gewas, dat *Maria fantaisie* heet. Zy hebben derhalve het scherpe vocht van dit gewas weten uittepersen, even zoo als men den maniok doet, en het daarna als voedsel gebezigd.

By elk gehucht was eene strydplaats dat in spaansche tyden den naam van *el peleador* verkreeg. Wanneer er een nieuwe cazike van het gehucht moest benoemd worden, dan had er een wedstryd plaats met knodsen; hy, die de meeste spierkracht en vlugheid aan den dag lag, werd dan tot dit ambt bevorderd: want deze begaafdheden werden in den cazike vereischt, dewyl hy de civile en regterlyke magt in zich vereenigde. Misschien bleef hy maar in dien post zoo lang zyne muskuleuze begaafdheden duurden.

In later tyd waren er nog indiaansche strydknodsen bewaard. Americus hier aan land komende, zag insgelyks Indianen met knodsen gewapend. Misschien is de wedstryd onzer negers met stokken eene nabootsing van die der oude Indianen.

De overlevering zegt ook, dat de spaansche gouverneur van dit eiland Alonzo de Morla de zilveren kerkcieraden van de kapel Santanna, benevens zyn eigen geld te St. Martha heeft begraven, dewyl volgens de overeenkomst met van Walbeek hy niets mogt mede nemen dan de kleederen, die hy aan had. Hy zou daarna eene kano gezonden hebben om de begravene schat op te delven, doch de kano is door de Hollanders genomen geworden. In het berigt van Van Walbeek lezen wy ook werkelyk, dat een kano genomen werd, die hier eenige personen had aan wal gezet.

Onder de nuttige inrigtingen, die in jongere tyden hier zyn ingevoerd, behooren ook de seinposten, waardoor men reeds berigt ontvangt van de nadering van een vaartuig, wanneer hetzelve nog verre verwyderd is. In tyden van oorlog is zulks vooral nuttig, dewyl men als dan in de gelegenheid gesteld wordt om de noodige maatregelen ter verdediging te kunnen nemen. Om zulks regt te beseffen, zullen wy een voorval aanhalen uit een tydstip, toen deze inrigting alhier nog niet bestond.

Volgens het rapport der Commissarissen aan Willem V. in 1790 bestond hier een korps kavalleristen, die op de buiten posten lagen. Wanneer er een groot vaartuig in het gezigt was, dan werd er een ruiter op een ezel naar de stad gezonden, om hiervan kennis te geven; doch dikwyls lag het vaartuig reeds in de haven, wanneer de ruiter de stad binnen reed. Zulks zal waarschynelyk ook gebeurd zyn, toen de beide oorlogschepen van den Schoutbynacht Rietveld in 1781 dit eiland ter hulpe kwamen, toen het bestuur in het moederland bemerkt had, dat Engeland dit eiland in vollen vrede wilde verrassen.

Er was te Curaçao de tyding aangekomen, dat de engelsche vloot onder Rodney, tien liniescheepen sterk, St. Eustatius had overvallen; en er bestond geen twyfel of de engelsche vloot was ook naar Curaçao bestemd, waar eene groote buit te halen was. Er lagen hier in de haven 90 ryk geladene koopvaardy schepen van 50 tot 300 lasten en 150 koloniale vaartuigen; de verdedigings middelen waren in een slechten toestand; de raad kwam byeen om te overwegen wat te doen; de Gouverneur Rodier verzocht zyn ontslag, doordien hy geene militaire bekwaamheden bezat; en men besloot om terstond de haven met eenen ketting te sluiten; maar ziet, dien zelfden avond zeilen de beide oorlogschepen van Rietveld binnen; de voorste stuit op de ketting, glydt af en raakt op lager wal. De besluiteloosheid van den kommandant van het garnizoen was de oorzaak, dat er niet op deze schepen geschoten werd; want men zag dezelven aan voor de voorhoede van de engelsche vloot.

Welk een nadeel zou dit ongeval veroorzaakt hebben, zoo Rodney juist op dit oogenblik vóór de haven verschenen ware, zoo als ook gebeurd zou zyn, hadde hy niet op het oogenblik, toen hy naar hier zou vertrekken de tyding bekomen van het afzeilen der fransche vloot uit Brest. In dit beslissend oogenblik had het behoud der kolonie van de bruikbaarheid van deze twee hollandsche oorlogschepen afgehangen.— De kolonie werd derhalve door het toeval behouden en niet door menschelyke wysheid. Zulk een ongeval zou thans na het daarstellen van seinposten niet meer mogelyk zyn.

Hoewel het eiland Curaçao in latere tyden in een vry groot getal werken is beschreven geworden, welke werken wy een paar jaren geleden in dit weekblad opgenomen hebben, zoo schynt hetzelve in Nederland toch nog niet algemeen bekend te zyn, zoo als blykt uit de Utrechtsche Courant van den 11 January ll., waarin de opsteller van dat artikel zich beklaagt over de onkunde zyner landgenoten ten opzigte der Nederlandsche Oost en West-Indische bezittingen, daar nog onlangs een onderwyzer hem vroeg: of Curaçao eene stad op het vaste land was. Het is waarschynelyk om die reden, dat de *Avondbode* van den 13 Maart ll. een vry uitgebreid artikel betreffende het eiland Curaçao bevat. Veel dat daarin vermeld wordt, is, wel is waar, getrokken uit het werk van Do. G. B. Bosch; doch er komen ook byzonderheden voor, die tot nu toe onbekend zyn, zoo als de volgende: dat Curaçao evenzeer naby Terra Firma is gelegen als aan den ingang der Caraibische Zee; dat dit eiland van enkele beekjes voorzien is, zoo dat *zonder het aanleggen van regenbakken*, de bevolking reeds meermalen by gebrek aan drinkwater het eiland zoude hebben moeten verlaten, en *alle viervoetig gedierte op Curaçao zou zyn uitgestorven;* dat men er soms *jaren achtereen* van regenwater verstoken is; dat ook Carthagena naby dit eiland ligt (NB. men bezigt somtyds zes weken om van Carthagena naar Curaçao te varen); dat er te Curaçao evenzeer verval in handel als in landbouw bestaat; en dat de kwyning van den handel zal moeten toegeweten worden aan eene *doorgaande verarming* der ingezetenen; dat het gedurig bezoeken der havens van de vaste kust door britsche en NoordAmerikaansche schepen doet vermoeden, dat dezen *hun voordeel weten te betrachten* en andere dergelyke byzonderheden meer. Zoo doende worden de Nederlanders ingelicht aangaande den toestand hunner overzeesche bezittingen en hebben derhalven gelegenheid om meerder van Curaçao te weten, dan dat het maar eene stad is in de West.

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkery van A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN wz., in de Willemstad, Breede Straat, Huis No. 79.